

Kmet in ustava

Piše: Franci Rozman

V nedeljo, 23. septembra je bila v Vodica javna razprava o novi zvezni in republiški ustavi, ki sta jo pripravila občinska konferenca SZDL in sekcija za kmetijstvo in gozdarstvo. Uvod v razpravo je podal ing. Ivan Kukovec, sekretar sekretariata za samoupravljanje pri republiškem svetu Zveze sindikatov Slovenije. V živahni razpravi je bilo nato poudarjeno, da se občani vse premalo zavedajo pomembnosti pravic in dolžnosti, ki jih pridobivajo z novo ustavo. Predvsem bo treba dvigniti zavest občanov, je menil eden od udeležencev razprave. V novi ustavi je dana prednost zadovoljevanju skupnih potreb — interesov in bo potreben večji čut solidarnosti in usklajevanja skupnih interesov, še zlasti tistega dela občanov, ki delajo z lastnimi proizvodnimi sredstvi.

Pohvalno je, da je prvič v ustavo vnešen izraz »kmet«. Določilo 68. člena zvezne ustave o zemljiškem maksimumu je spričo sodobne tehnologije malce zastarelo. Nesprejemljivo je dejstvo, da je v Sloveniji vse več neobdelane zemlje, po drugi strani pa uvažamo za dragocene devize kmetijske pridelke. Zato bo treba pohiteti z izvajanjem slovenskega zakona o zemljiščih, da bomo preprečili še večjo škodo zaradi neobdelanih površin in obenem zagotovili dovolj hrane. V interesu večje kmetijske proizvodnje in s ciljem, da bi čimprej izenačili položaj kmeta z drugimi delavci, bo nujno v ustavi postavljena načela o usklajevanju razmerij na trgu, o svobodni menjavi blaga in sodelovanju, proizvodnih in trgovskih organizacij zakoniti.

Nadalje je v 15. členu zvezne ustave določilo, da je ustvarjeni dohodek, kot rezultat združenega dela in sredstev, odvisen od delovanja tržnih zakonitosti. Vsi pa vemo, da to načelo ne bo mogoče dosledno izvajati. Ustavna dopolnila so za te primere dopuščala možnost kompenzacije, nova ustava pa tega ne predvideva, čeprav bi takšna rešitev bila še večkrat opravičljiva.

NOV TRANSFORMATOR

Prebivalci vasi Dragočajna imajo vse več težav zaradi slabe električne napetosti. Tako ob konicah, predvsem ob sobotah in nedeljah, ne morejo poslušati niti radijskih sprejemnikov, niti vključevati gospodinjskih aparatov. Njihovim težavam je prislunilo podjetje Elektro Kranj, ki je uvrstilo v program za naslednje leto graditev novega transformatorja.

POVEČANJE ČLANSTVA

Na sestanku osnovne organizacije Zveze komunistov tovarne Color so bili v članstvo zveze komunistov sprejeti štirje novi člani, tako da sedaj organizacija šteje 32 članov.

Oče s konji, sin s traktorjem

NA III. področnem tekmovanju traktoristov v Vodica so nastopili tudi pionirji, ki so se pomerili v oranju. Precej nepričakovano je zmagal Franci Trojanšek, 13-letni učenec 7č razreda osemletke »Franc Rozman-Stane« Sentvid, doma iz Vikrč št. 28. Po njegovem uspehu smo ga obiskali na domu in mu zastavili nekaj vprašanj:

Ali si pričakoval zmago na tekmovanju?
»Nisem, ker sem lani osvojil komaj deveto mesto. Mislil sem, da bo brat Marjan boljši, saj je bil lani tretji, toda njemu ni šlo in je bil šele osmi. Na tekmovanje sva odšla že ob petih zjutraj in pred tekmovanjem vneto trenirala, čeprav ni in ni šlo.«

In kaj misliš, da je odločilo o prvem mestu?

»Predvsem splošni izgled, saj so mi na sicer ne preveč lepem terenu uspele zelo lepe brazde.«

Njegov oče Franc in mati Marija sta bila izredno vesela Francijevega uspeha. Traktor so kupili pred dvema letoma, saj imajo pri Bačnikovih, kot se po domače reče pri hiši, 10 ha obdelovalne zemlje. Brata Franci in Marjan imata veselje do kmetijske mehanizacije, saj praktično vsa dela opravita sama, oče pa je še vedno bolj navdušen nad konji. Pridelke prodajo v kadetsko šolo na Vikrčah, v hlevu imajo 20 glav goveje živine, mleko prodajo v glavnem doma.

Ali boš ostal na kmetiji?
»Ne, ker imam izredno veselje do strojev in mehanizacije. Končno pa imam še tri mlajše brate, od katerih bo verjetno kdo nasledil očeta.«

Franci je tudi zelo dober učenec. Nastopa v šolski šahovski ekipi, lani pa je bil tudi najboljši matematik 6. razreda in je nastopil na občinskem tekmovanju. Kot sam pravi, dopolnjuje delo z učenjem in učenje z delom. Le tako naprej, Franci!

(F. R.)

REKONSTRUKCIJA TACENSKE CESTE

V PRVI etapi prve faze rekonstrukcije Tacenske ceste je bilo urejeno semaforizirano križišče, avtobusna postaja ob Celovski cesti ter 180 metrov definitivne trase Tacenske ceste od Celovške ceste do železniškega prehoda. Vzoredno s tem je financirala tudi pripravo zemljišča (odkup in rušenje stavb ter nakup nadomestnih stanovanj) na trasi Tacenske ceste. Vrednost opravljenih del v I. fazi I. etape je znašala 6,835.710 din.

Skupaj z garancijskim pologom so zagotovljena sredstva iz finančnega načrta sklada za ceste občine Ljubljana—Šiška za financiranje II. etape I. faze rekonstrukcije Tacenske ceste, ki obsega gradnjo podpornega zidu »na ježi« in pa rekonstrukcijo Vižmarske poti z ureditvijo kanalizacije, vodovoda, elektonapeljave in javne razsvetljave. Projektni proračun stroškov za to gradnjo znaša dva milijona 255.944 din.

OTVORITEV DOMA PRIHODNJE LETO

Prizadevni vaščani Dragočajne gradijo dom krajevne skupnosti že več let. Največ denarja za graditev je prispevala občinska skupščina, prebivalci pa so opravili precej prostovoljnih delovnih ur. V njem je že urejena pošta in prostori za družbeno-politične organizacije. Sedaj urejajo še frizerski salon in prostore za splošno ambulanto, kamor naj bi zdravnik splošne prakse prihajal vsaj dvakrat tedensko. Z ureditvijo zunanosti bodo dela v naslednjem letu zaključena, nakar bodo dom tudi uradno predali namenu.

KAM S SMETMI?

Ljubljancani letno odvržemo nič manj in nič več kot 400.000 kubičnih metrov odpadkov. Kar čeden kup bi to bil, če bi vse te smeti nalagali na enem mestu, kar pa se zna tudi zgoditi, če Ljubljanske mlekarne ne bodo popustile. To podjetje namreč upravlja z zemljiščem ob Cesti dveh cesarjev, za katero je Komunalno podjetje Ljubljana že dobilo ustrezno soglasje, vendar so mlekarne vložile svoj »veto«. Na starem odlagališču je prostora le še za letos ...

Francija Trojanška traktor rad uboga...